

Kajaanin kaupunki

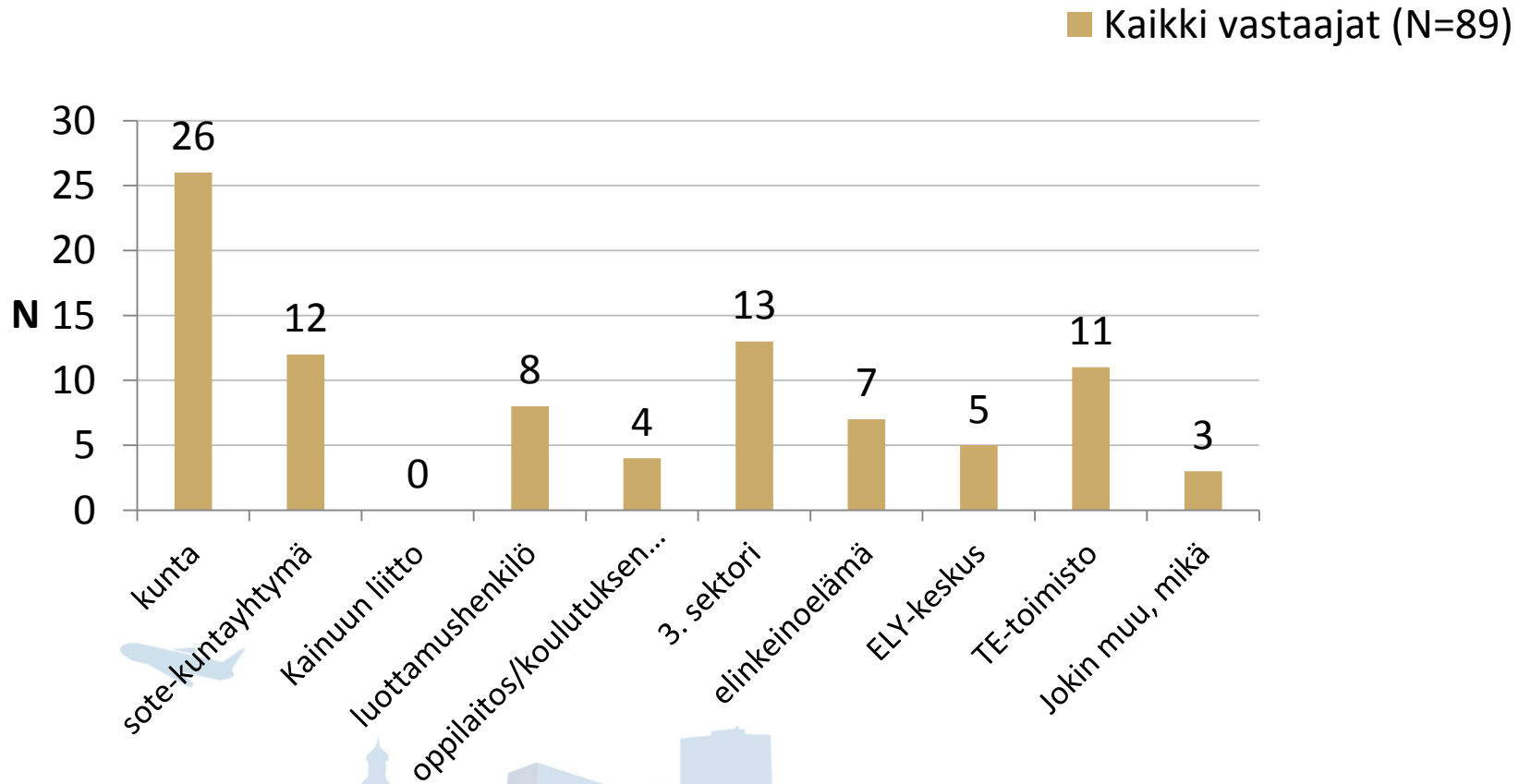

Kainuun työllisyydenhoidon nykytila ja tulevaisuus - kyselyn tulokset

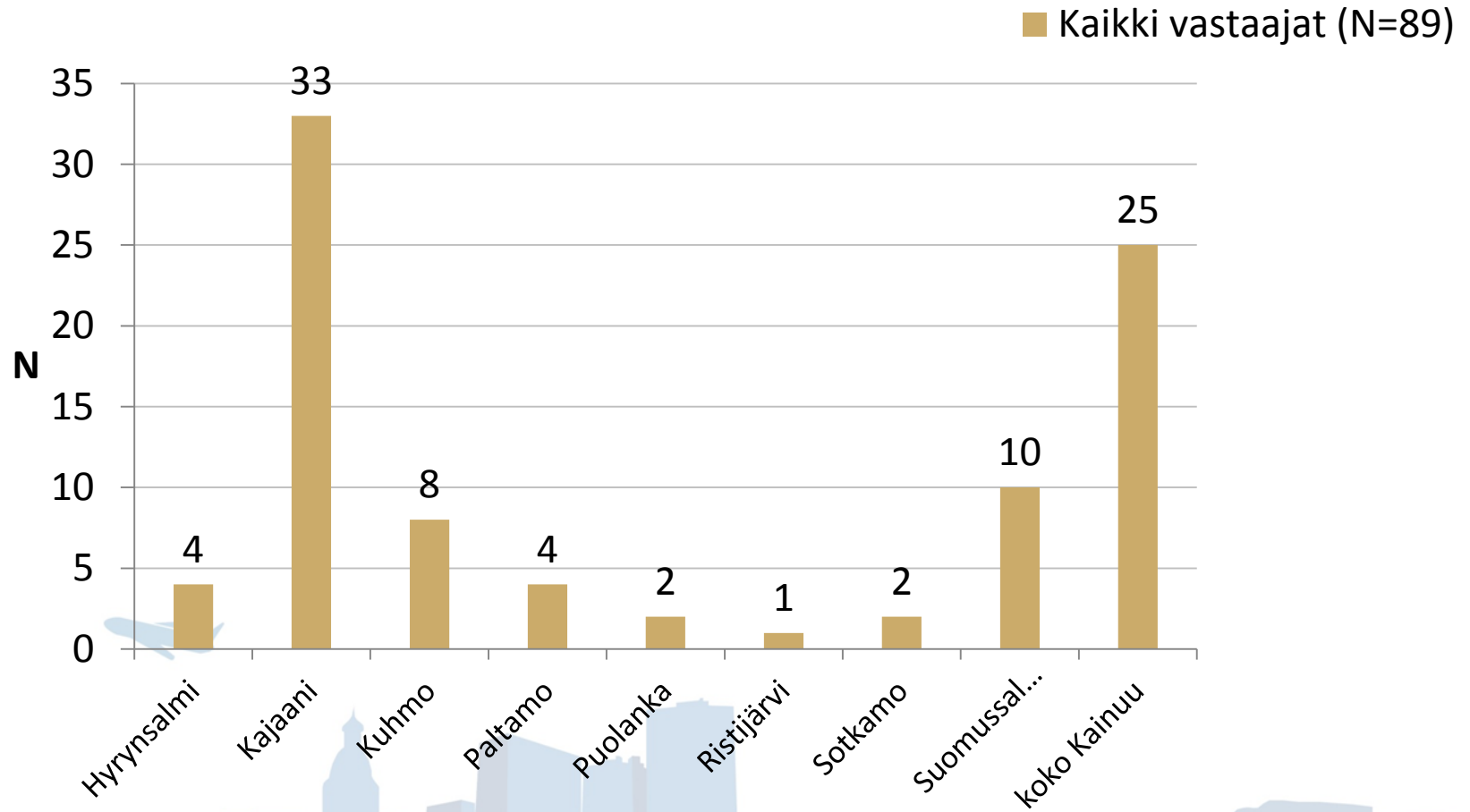
Syksy 2015

Anne Huotari, työllisyysasiantuntija, TYP-johtaja

1. Vastaajan taustaorganisaatio

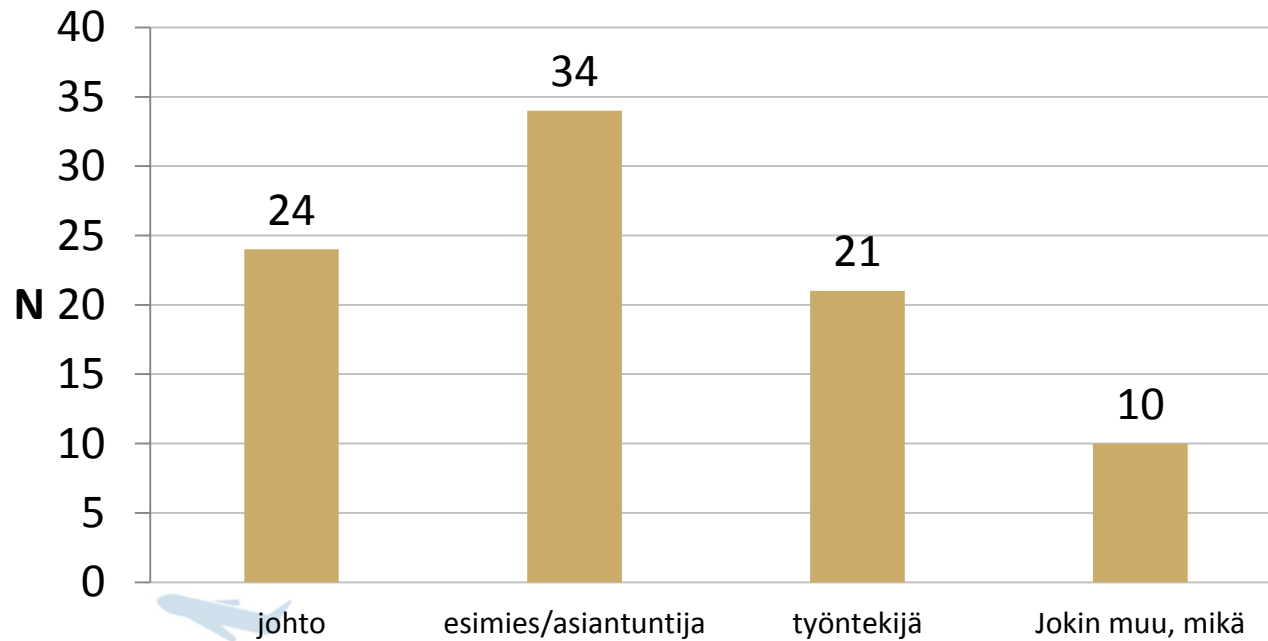

2. Edustan työssäni seuraavaa kuntaa

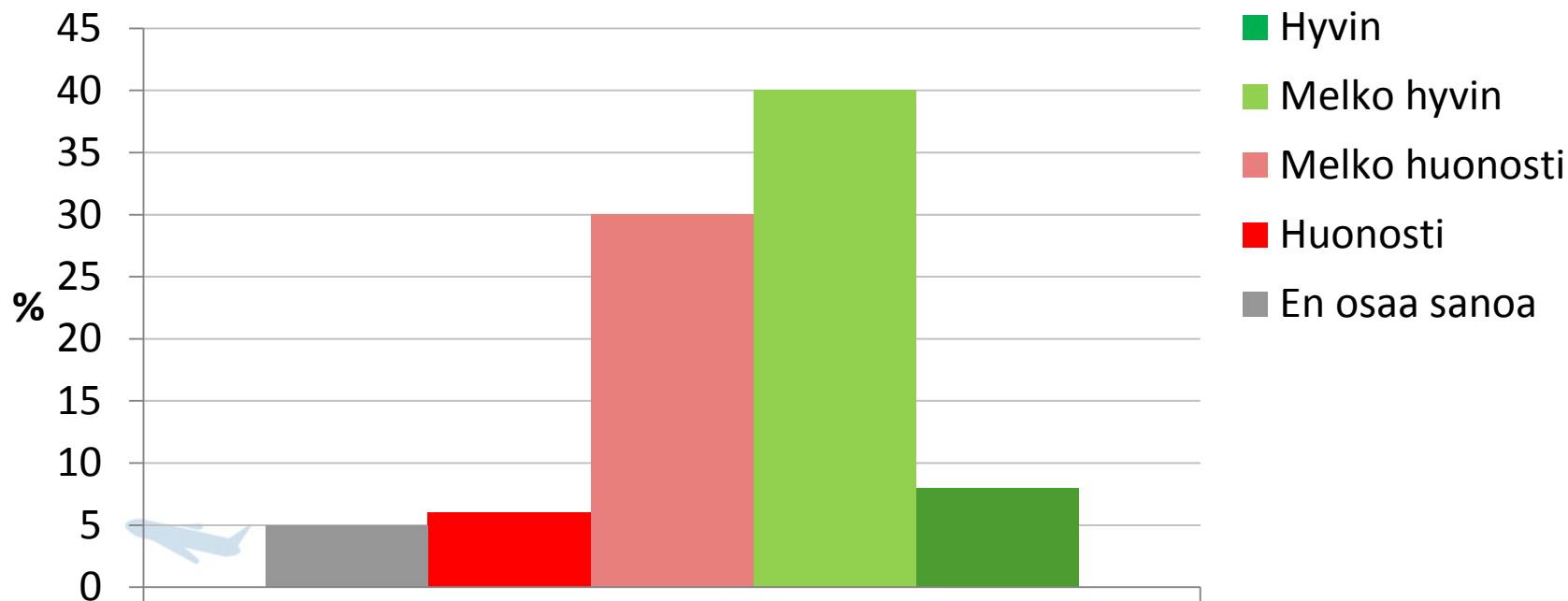

3. Vastaajan asema organisaatiossa

■ Kaikki vastaajat (N=89)

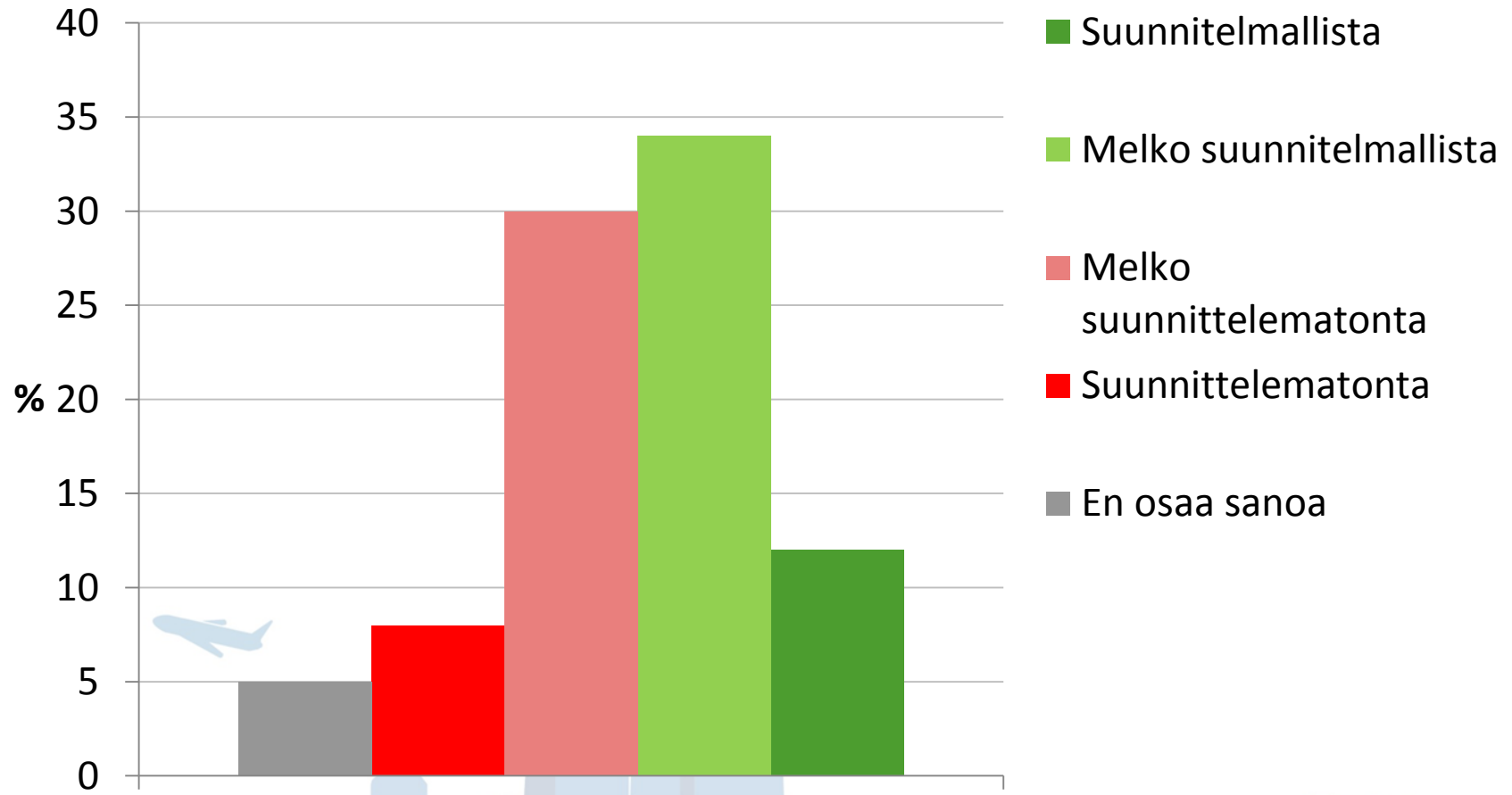
4. Miten työllisyysasiat on mielestäsi kunnassasi yleisesti ottaen hoidettu?

4. Miten työllisyysasiat on mielestäsi kunnassasi yleisesti ottaen hoidettu?

- Kehittämiskohteita:
 - Toimintatavan ja -mallin jäntevöittäminen, suunnitelmallisempi ja vaikuttavampi tekeminen
 - Resurssit
- Vahvuuksia:
 - On kuntia, joissa on aktivoiduttu, resursseja, toimenpiteitä ja yhteistyötä on lisätty, esim. hankkeet
- Mahdollisuuksia:
 - Tahtotilaa on
 - Suunnitelmallisemman ja koordinoidumman tekemisen kautta nähdään vaikuttavampi tekeminen mahdolliseksi
- Kuntakohtaisia eroja, tässä kysymyksessä keskimääräistä paremmat arviot Paltamolle ja Suomussalmelle

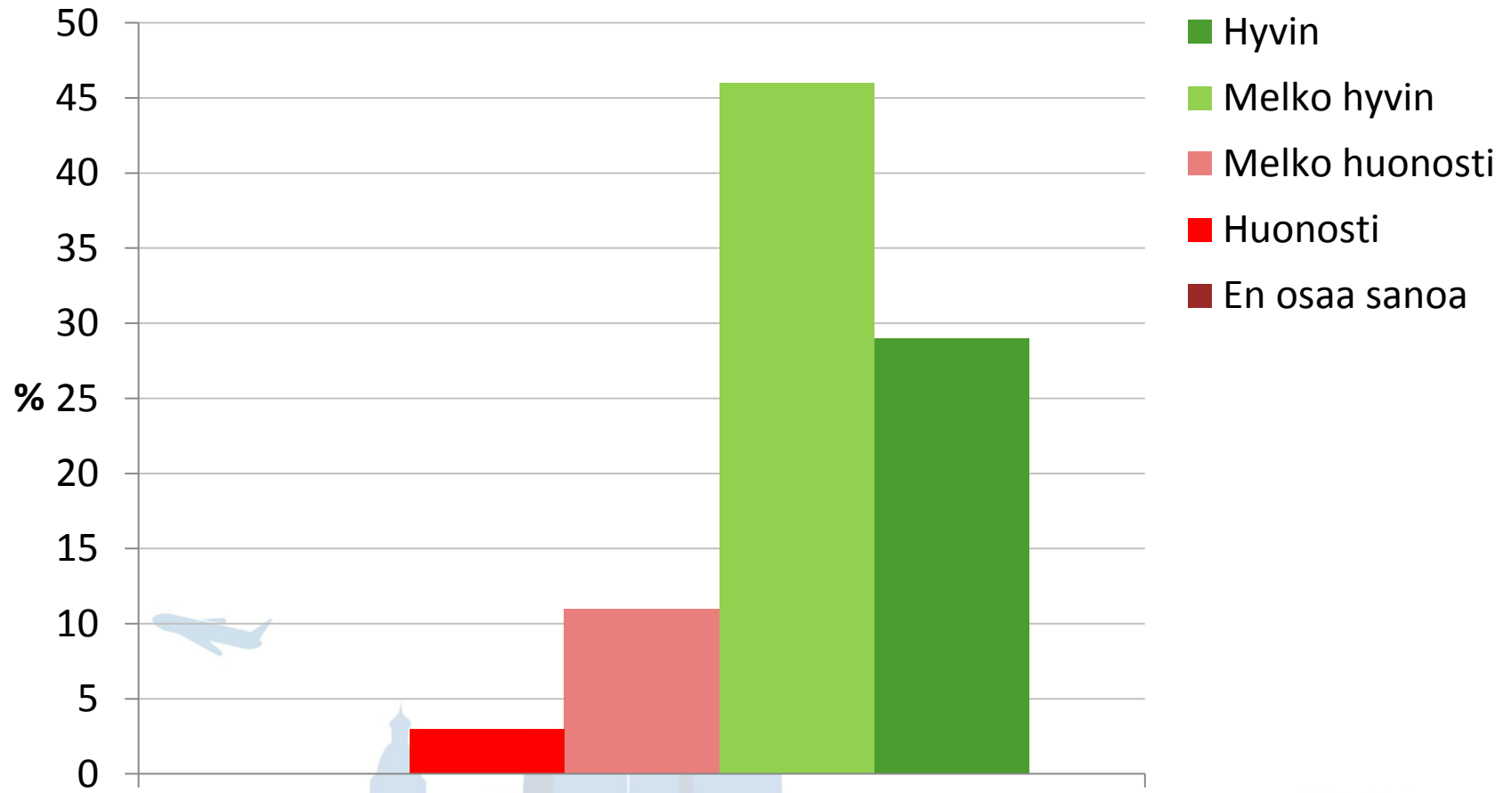
5. Kuinka suunnitelmallista työllisyydenhoito mielestäsi on edustamassasi kunnassa?

5. Kuinka suunnitelmallista työllisyydenhoito mielestäsi on edustamassasi kunnassa?

- Suunnitelmallista:
 - Kuvailaan kunnan resursseja ja toimenpiteitä
- Ei suunnitelmallista:
 - Hankepohjainen tekeminen: rahoituksen epävarmuus ja väliaikaisuus
 - Yksittäisten hankkeitten kytkeytyminen laajempaan kokonaisuuteen: vaikuttavuus
 - Akuutteihin tilanteisiin reagoimista
 - Tarvitaan konkreettisempia suunnitelmia/toimenpideohjelmia
 - Laajempi yhteistyö suunnittelussa puuttuu, kukin toimii omista lähtökohdista käsin: pirstaleisuus
- Kuntakohtaisia eroja, tässä kysymyksessä keskimääräistä paremmat arviot Kuhmolle, Paltamolle ja Suomussalmelle

6. Kuinka hyvin tunnet työllisyydenhoidon toimijakentän alueellasi, eli tiedät, mitä toimijoita on ja mitä he tekevät?

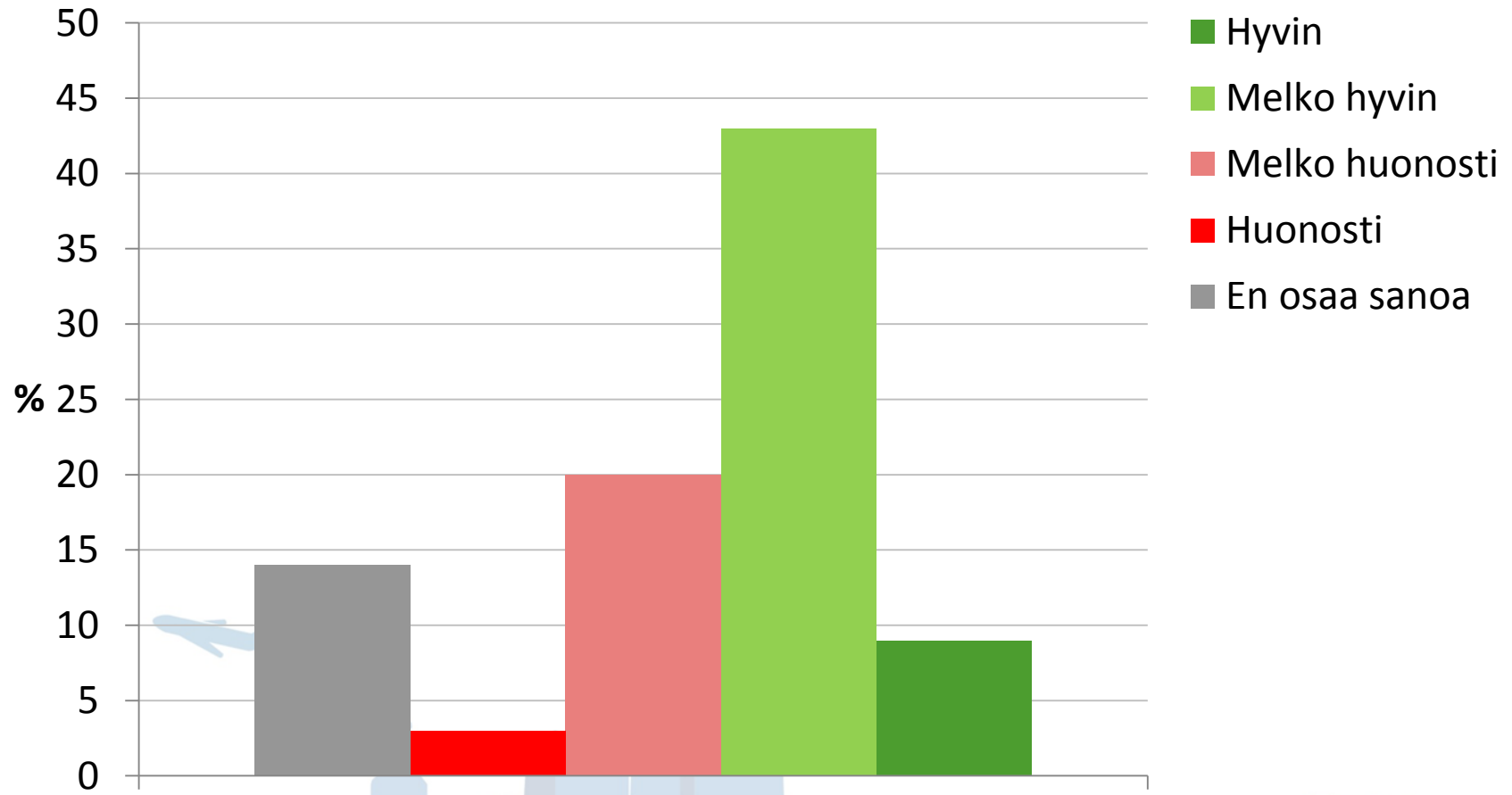

6. Kuinka hyvin tunnet työllisyydenhoidon toimijakentän alueellasi, eli tiedät, mitä toimijoita on ja mitä he tekevät?

- Suhteellisen pieni toimijakenttä ja -joukko asian äärellä: hyvät edellytykset yhteistyölle
- Toimijakenttä tunnetaan, mutta sen sirpaleisuus todetaan myös. Kukin toimii omista lähtökohdistaan käsin, yhteinen visio ja suunnitelmallisuus puuttuvat

7. Kuinka työllisyydenhoidon toimijoiden välinen yhteistyö mielestäsi toimii?

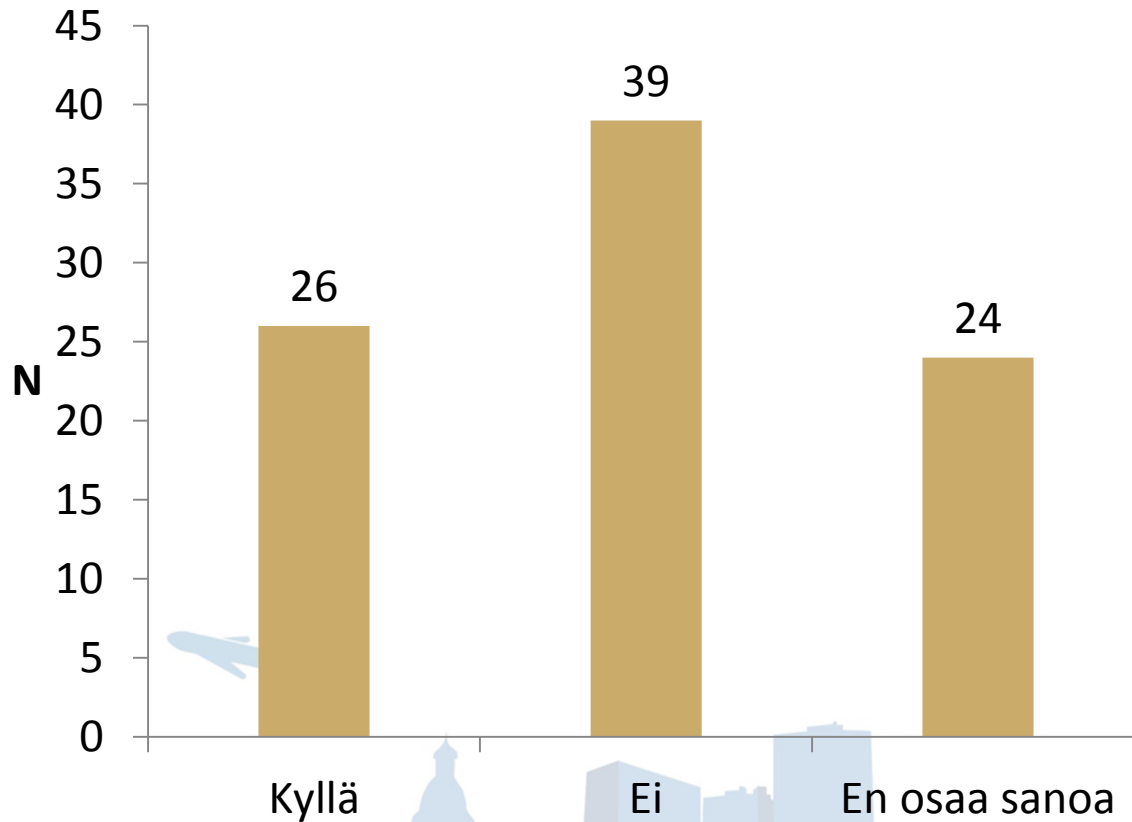

7. Kuinka työllisyydenhoidon toimijoiden välinen yhteistyö mielestäsi toimii?

- Vaikka yhteistyötä on ja sitä tehdään, monen mielestä siinä on myös kehitettävää.
- Yhteistyön toimivuus vaihtelee toimijoittain ja henkilöittäin
- Yhteisen tavoitteen puuttuminen vaikuttaa
- ”Kaikki tekee kaiken itse”: Työnjako!
Tunnistetaanko/tunnustetaanko muiden toimijoiden tuottama lisäarvo ja hyöty?
- Tavoitteellisesti yhdessä, mutta omaan lohkoon/erityisasiantunteeseen keskittyen!
- Vuorovaikutusta kaivataan, yhteisiä foorumeita yms.

8. Onko työllisyydenhoidon toimijoiden roolit ja keskinäinen työnjako mielestäsi selkeä?

■ Kaikki vastaajat (N=89)

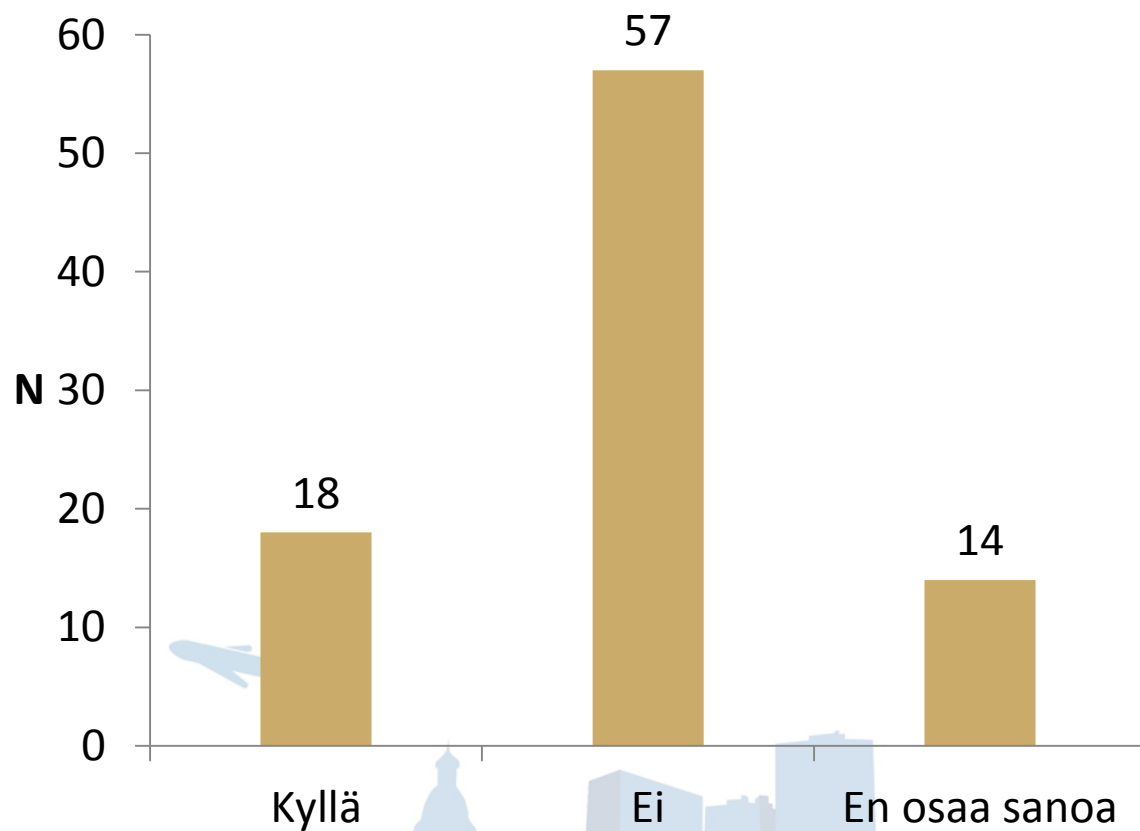

8. Onko työllisyydenhoidon toimijoiden roolit ja keskinäinen työnjako mielestäsi selkeä?

- Kuntien ja soten työnjako työllisyydenhoidossa?
- TE-hallinnon rooli jatkossa?
- Yhdistysten rooli jatkossa?
- Hankkeiden tarkoituksenmukainen nivoutuminen kokonaisuuteen?
-> Kokonaisuuden hahmottaminen, oman roolin kirkastaminen ja siihen keskittyminen + muiden resurssin hyödyntäminen tarvittavissa asioissa!

9. Ovatko työllisyydenhoidon resurssit mielestäsi riittävät?

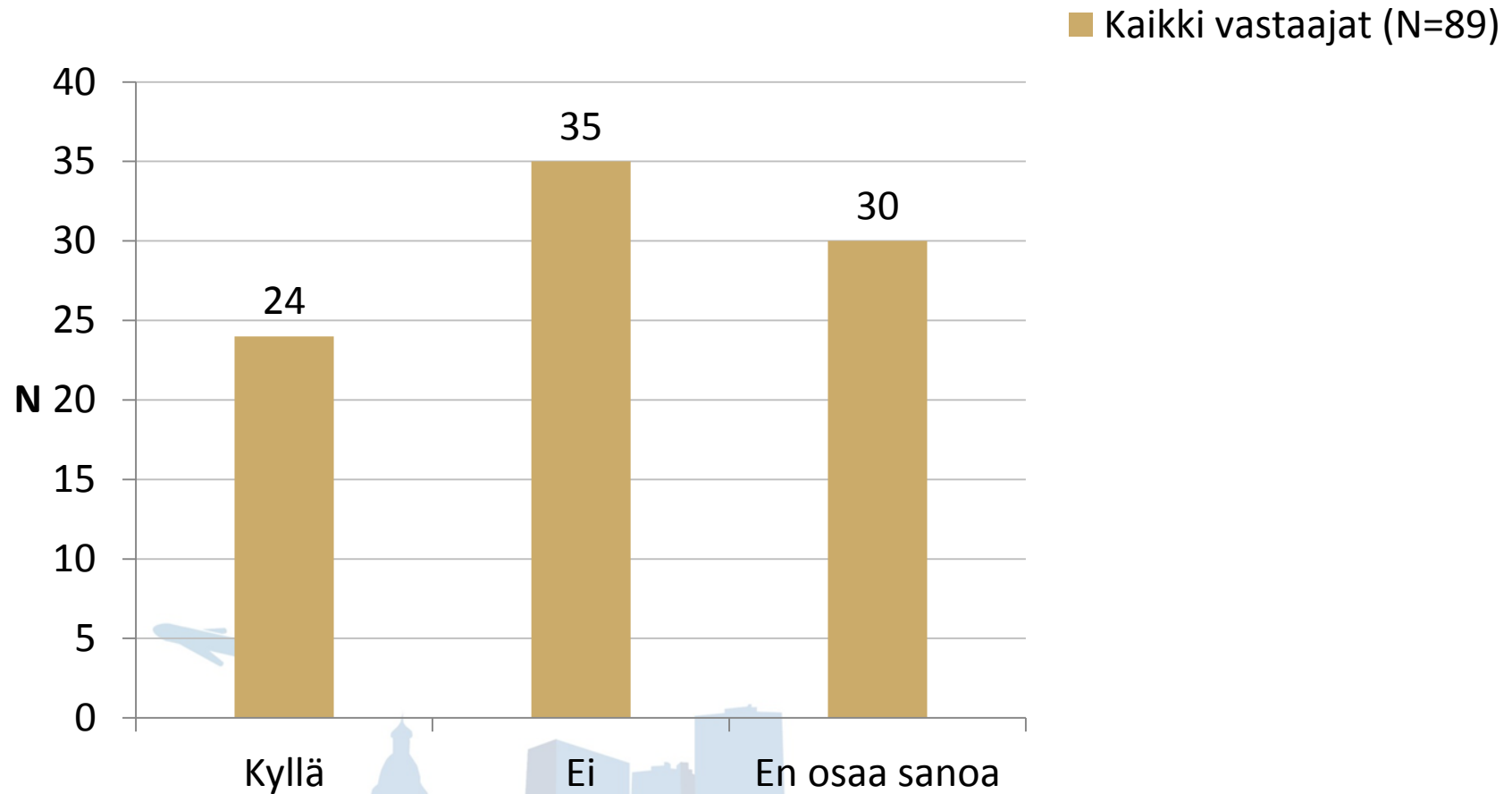
■ Kaikki vastaajat (N=89)

9. Ovatko työllisyydenhoidon resurssit mielestäsi riittävät?

- Kasvava työttömyys ja vähenevät työkalut, ristiriita
- TE-palveluiden (erityisesti palkkatuki) ja TE-henkilöstöresurssin niukkuus (kasvokkainen palvelu) huolena.
- Samoin 3. sektorin niukat resurssit, ko. sektorin alasajo?
- Kritiikkiä hankeperusteiseen toimintaan, resurssia toivotaan enemmän pysyviin rakenteisiin.
- 20 % vastaajista on sitä mieltä, että resursseja on riittävästi, määrän ohelle huomiota toiminnan laatuun, tuloksellisuuteen ja vaikuttavuuteen. Tehostamisen varaa on.

10. Onko käytettävissä olevat resurssit mielestäsi kohdennettu oikein?

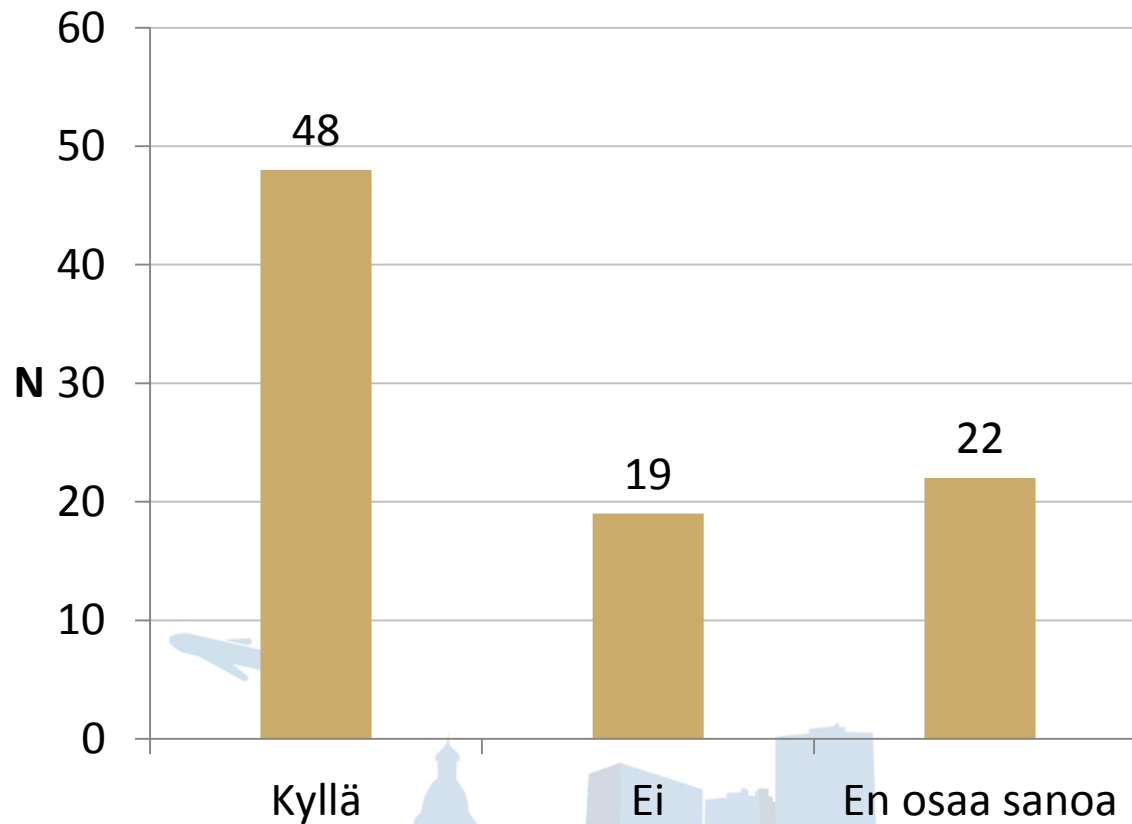

10. Onko käytettävissä olevat resurssit mielestäsi kohdennettu oikein?

- Vaikeimmin työllistyvien tilanne, ei palveluja; pyörivät systeemissä ilman vaikuttavuutta
- Työmarkkinatukimaksut ja sote-kulut palvelujärjestelmän ja palveluiden tuottamiseen
- Priorisointi?

11. Puuttuuko kunnasta työllisyyttä edistäviä palveluita?

■ Kaikki vastaajat (N=89)

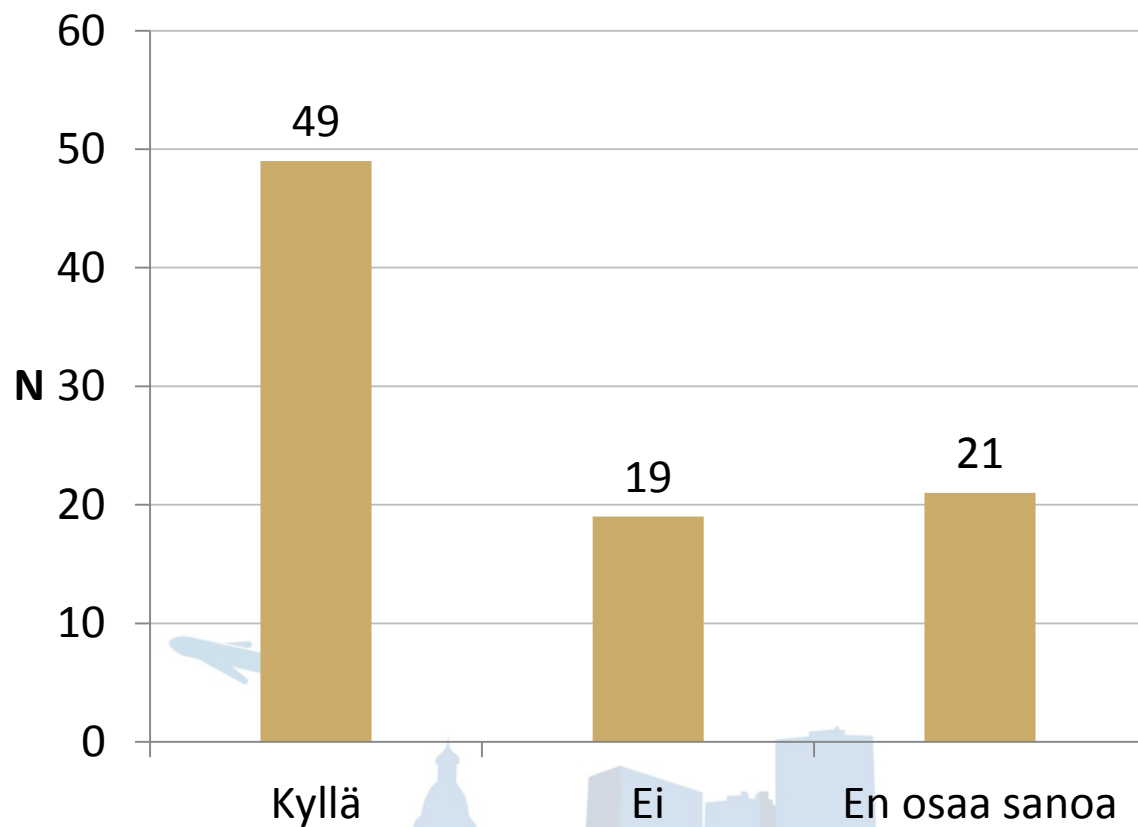

11. Puuttuuko kunnasta työllisyyttä edistäviä palveluita?

- Matalan kynnyksen aktivoivaa toimintaa/työpajoja
- Muita työllistymispolun alkuvaiheen palveluita = soten työllistymistä tukevat palvelut, sosiaalinen kuntoutus
- Valmentavat ja kuntouttavat palvelut
- Työkyvyttömät pois työnhakijoista: Työttömien terveydenhuolto ja terveystarkastukset, työ- ja toimintakyvyn selvitykset, eläkemahdollisuudet. Päihdepalvelut.
- TE-palveluita ei kaikissa kunnissa paikan päällä saatavana
- Palveluita on, mutta tehostamisen ja toiminnan järjeistämisen varaa on.
- Kuntakohtaisia eroja; ainakin Hyrynsalmella, Kajaanissa, Paltamossa ja Ristijärvellä puuttuvia palveluita.

12. Onko työllisyysasiat huomioitu edustamasi kunnan strategiassa?

■ Kaikki vastaajat (N=89)

13. Millä tavoin tämä näkyy käytännössä?

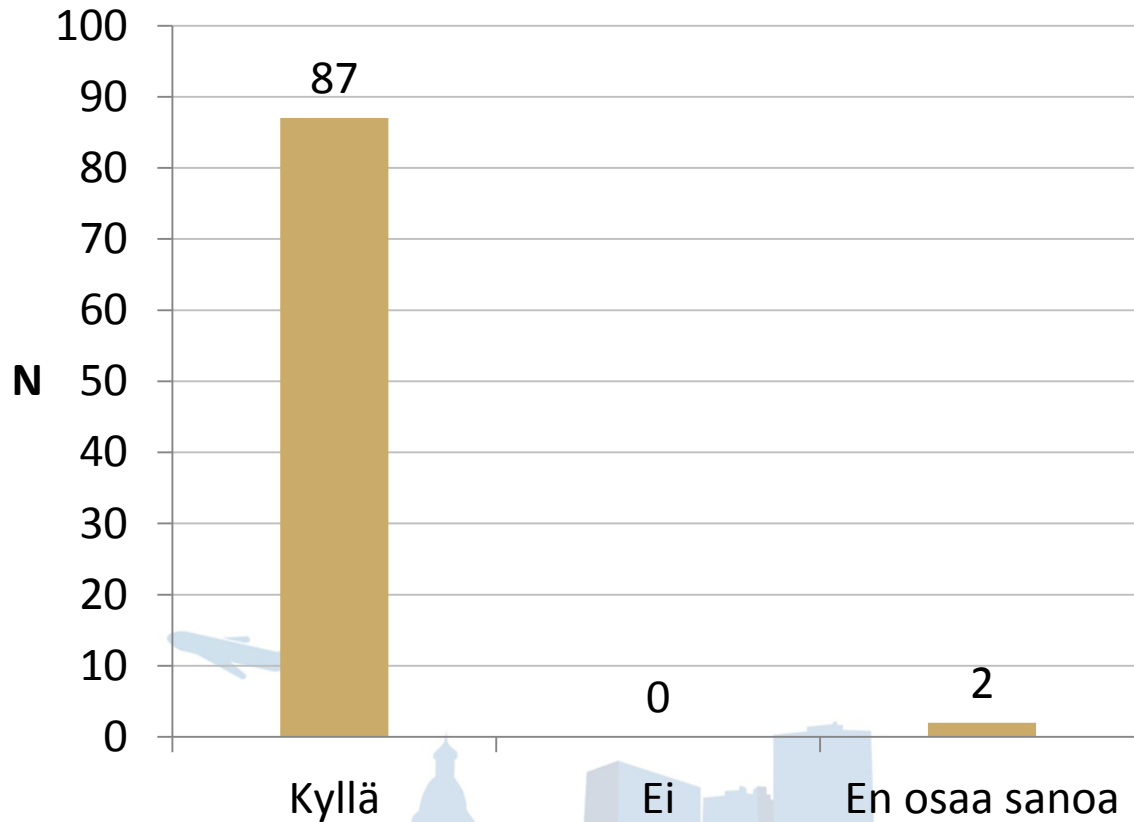
- Kunnan työllisyydenhoidon toimenpiteinä ja palveluina, henkilöstöresursseina, tiedottamisena, työllisyystyöryhmän toimintana, toimijoiden yhteistyönä, ajanmukaisina strategioina, maakuntaohjelmana, hankkeina, luottamushenkilöiden ajan tasalla pitämisenä, harjoittelupaikkojen tarjoamisena, yritysten toimintaedellytysten turvaamisena, elinkeinojen ja kuntalaisten hyvinvoinnin kehittämisenä, nuorten työpajatoimintana, kunnan toimintasuunnitelmassa ja talousarviossa huomioimisena...

13. Millä tavoin tämä näkyy käytännössä? (2)

- Ei näy missään, juhlapuheissa, liian lyhytjännitteisenä suunnittelemana toimintana, asian sivuuttamisena, vain kuluna kunnan toiminnassa...
- Kriittisyyttä siitä, kuinka strategioihin ja suunnitelmiin kirjatut asiat tulevat huomioiduksi käytännössä
- Strategiset tavoitteiden toteutuminen -> käytännön toimenpiteiksi purkaminen ja jalkauttaminen kunnan eri toimintoihin (*mitä ja miten*)
- Vaikeasti työllistyvien työllisyydenhoito edellyttää kunnalta myös muita toimenpiteitä kuin vain elinkeinoelämää ja yrityksiä kehittäviä ja tukevia toimia, niin tärkeitä kuin nekin ovat

14. Pitäisikö työllisyysasiat mielestäsi huomioida kunnassa strategisella tasolla?

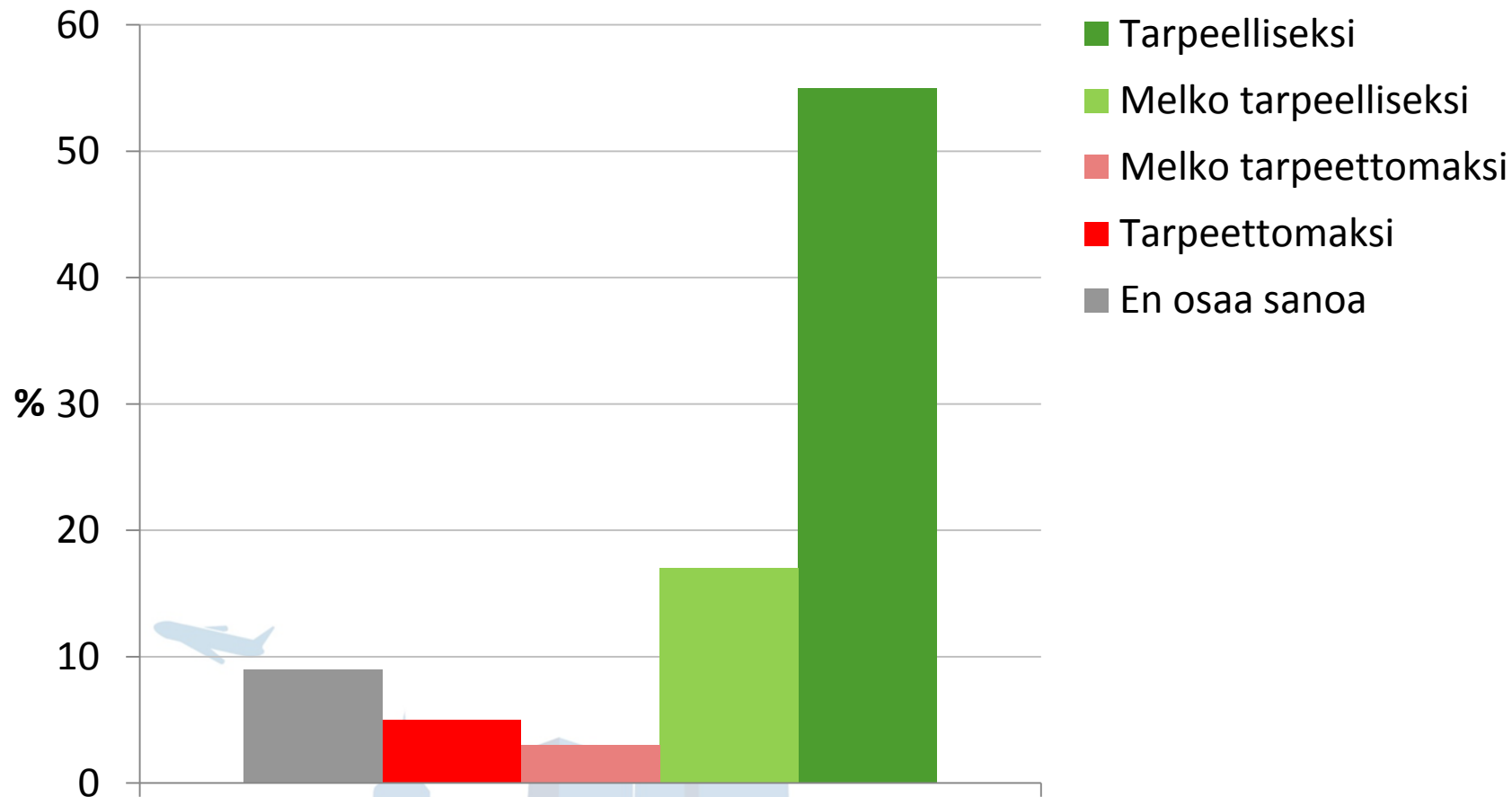
■ Kaikki vastaajat (N=89)

14. Pitäisikö työllisyysasiat mielestäsi huomioida kunnassa strategisella tasolla?

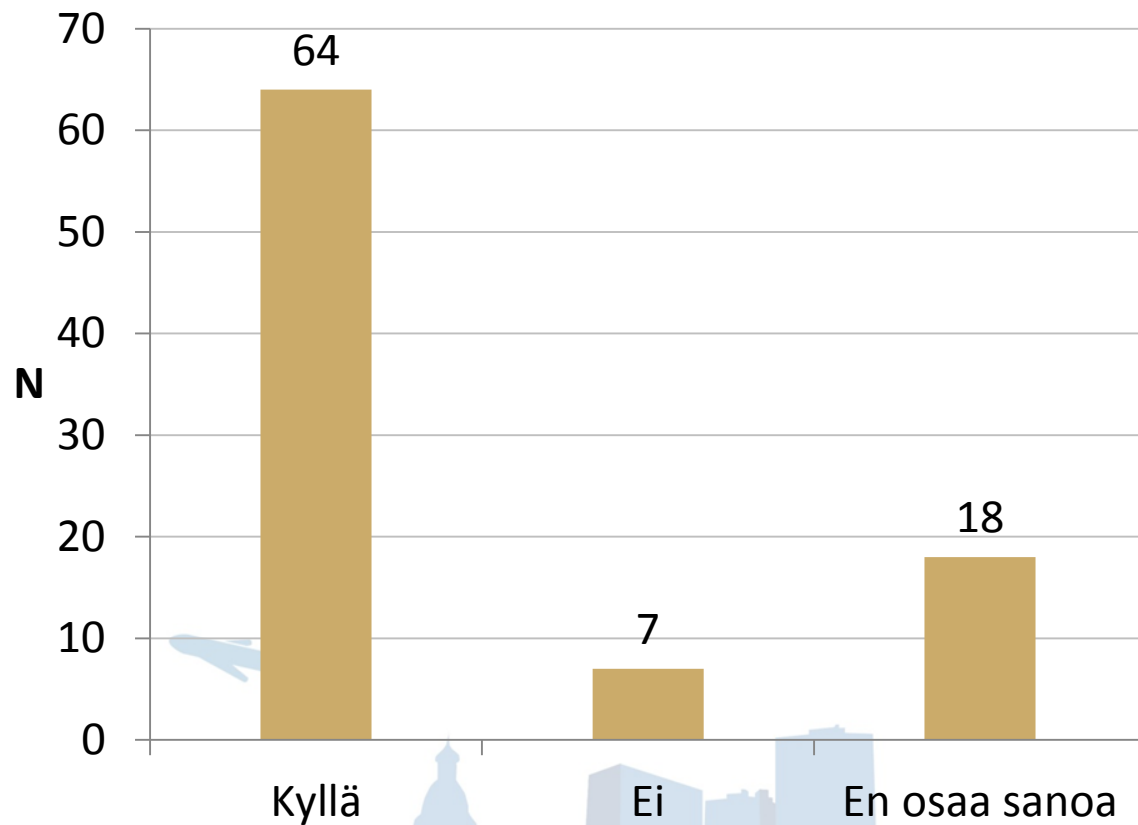
- Tietysti - Strategia ohjaa toimintaa
- Työttömyys tulee kunnalle kalliiksi monella tapaa:
 - Kuntalaisten terveys ja hyvinvointi sekä sosiaaliset ongelmat
 - Kunnan elinvoimaisuus; ostovoima, yritysten kannattavuus, työvoiman saatavuus jne.
- Toisaalta, strategialla ei ole väliä, jos ruohonjuuritasolla ei sitä tiedosteta
 - Strategian jalkauttaminen: Työllisyysnäkökulma näkyväksi kaikessa tekemisessä! Ohjaamaan valinnoissa ja ratkaisuissa

15. Kuinka tarpeelliseksi näet sen, että työllisyydenhoidon kokonaisuutta koordinoitaisiin Kainuussa maakuntatasoisesti?

16. Näetkö tarpeelliseksi koko Kainuun tasoisen työllistymisohjelman?

■ Kaikki vastaajat (N=89)

16. Näetkö tarpeelliseksi koko Kainuun tasoisen työllistymisohjelman?

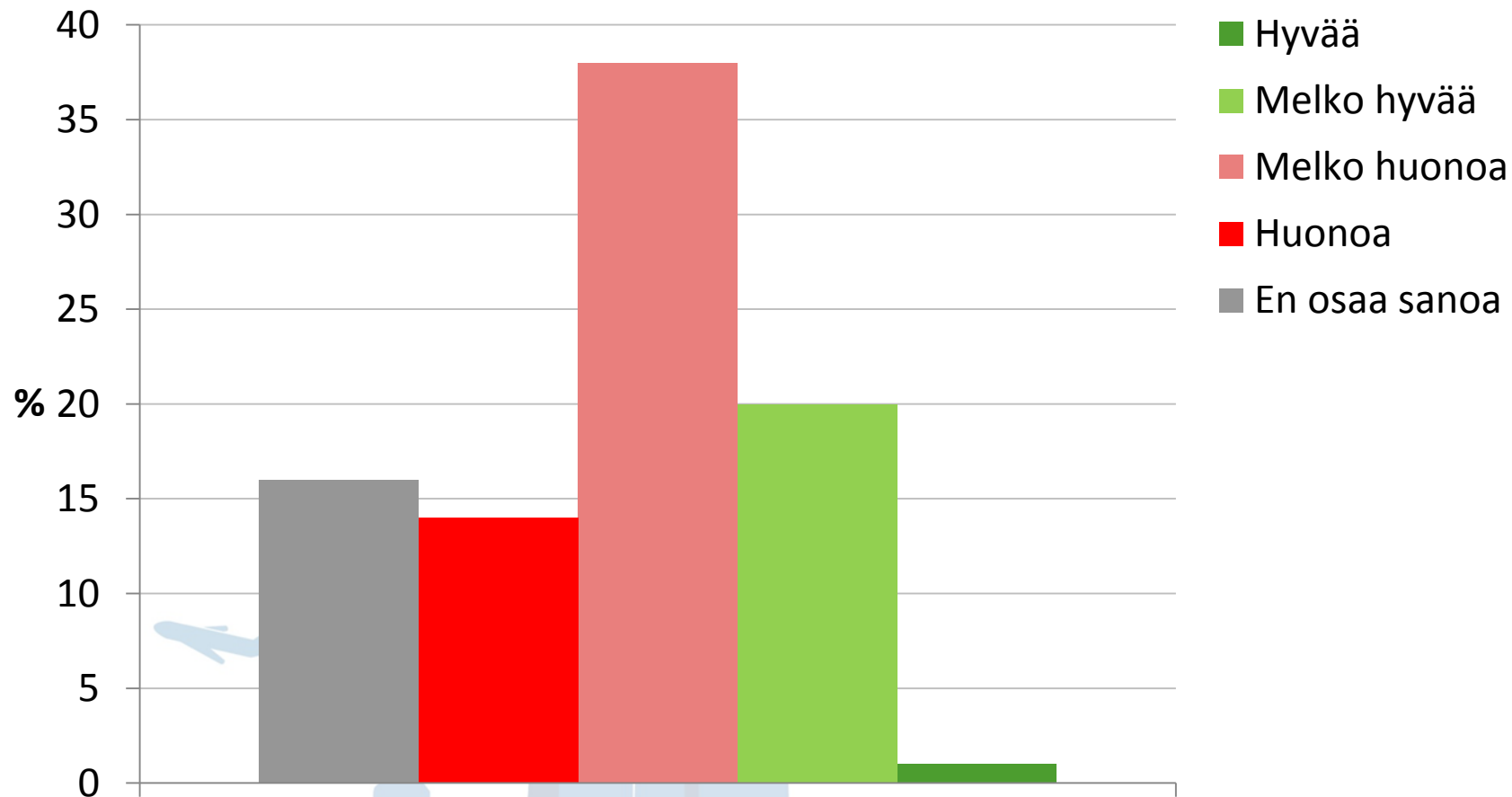
- Kyllä: On maakunnallisia toimijoita, Kainuun työssäkäyntialue, samanlainen problematiikka koko maakunnassa; perusteltua sekä maantieteellisesti että väestöllisestä näkökulmasta. Yhteistyön lisääminen ja kehittäminen. Resurssien järkevä käyttö. Työvoiman liikkuvuuteen vaikuttaminen?
- En osaa sanoa - Riippuu ohjelmasta. Myös kuntakohtaiset erot huomioitava
- Ei: pois päällekkäisyyksistä, ei lisää byrokratiaa tai hierarkiaa

17. Millaisia tavoitteita työllisyysohjelmalle tulisi asettaa?

18. Millaisiin asioihin työllisyysohjelman olisi otettava kantaa/mitkä asiat vaatisivat yhteistä linjausta?

- Työnjako ja toimijoiden roolit, asiakasprosessit
- Konkreettisuus
- Nuoret ja pitkäaikaistyöttömät
- Työllisyysasteen nostaminen
- Osaamistason kohottaminen
- Yleisiä tavoitteita, työttömyyden vähentäminen -tyyppisesti

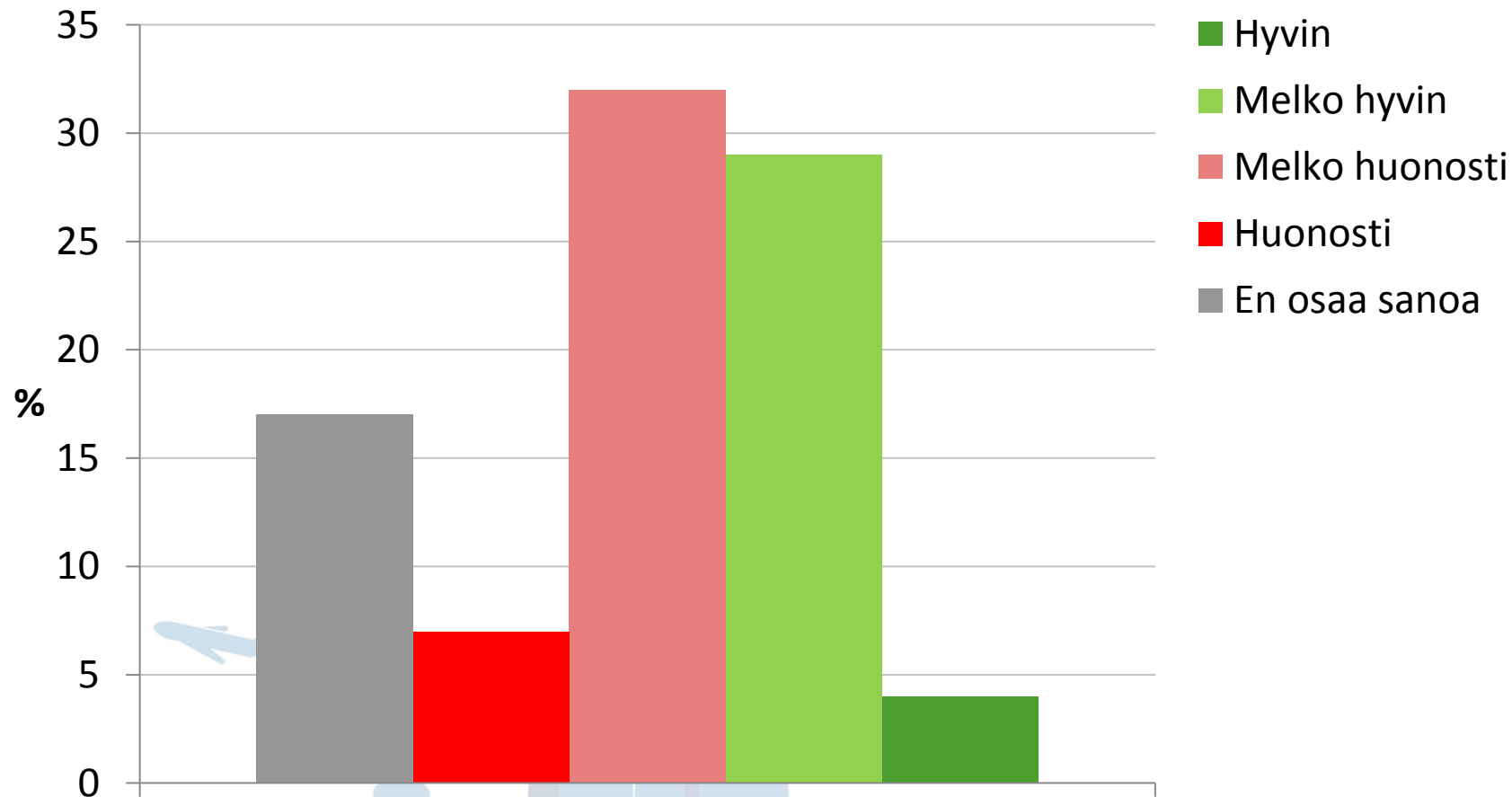
19. Millaista on mielestäsi työllisyydenhoidon vaikuttavuus ja tuloksellisuus Kainuussa tällä hetkellä?

19. Millaista on mielestäsi työllisyydenhoidon vaikuttavuus ja tuloksellisuus Kainuussa tällä hetkellä?

- Uusia tehokkaampia toimintatapoja ja ratkaisuja kaivataan
- Yleinen työmarkkinatilanne ja työpaikkojen vähäinen määrä vaikuttaa ja vaikeuttaa
- Osaamistason nostamisen kautta parhaat mahdollisuuden vaikuttaa
- Vaikuttavuuteen kiinnitettävä enemmän huomiota!
 - Jumiutumisesta ja ”pyörimisestä” parempaan asiakasvirtavuuteen

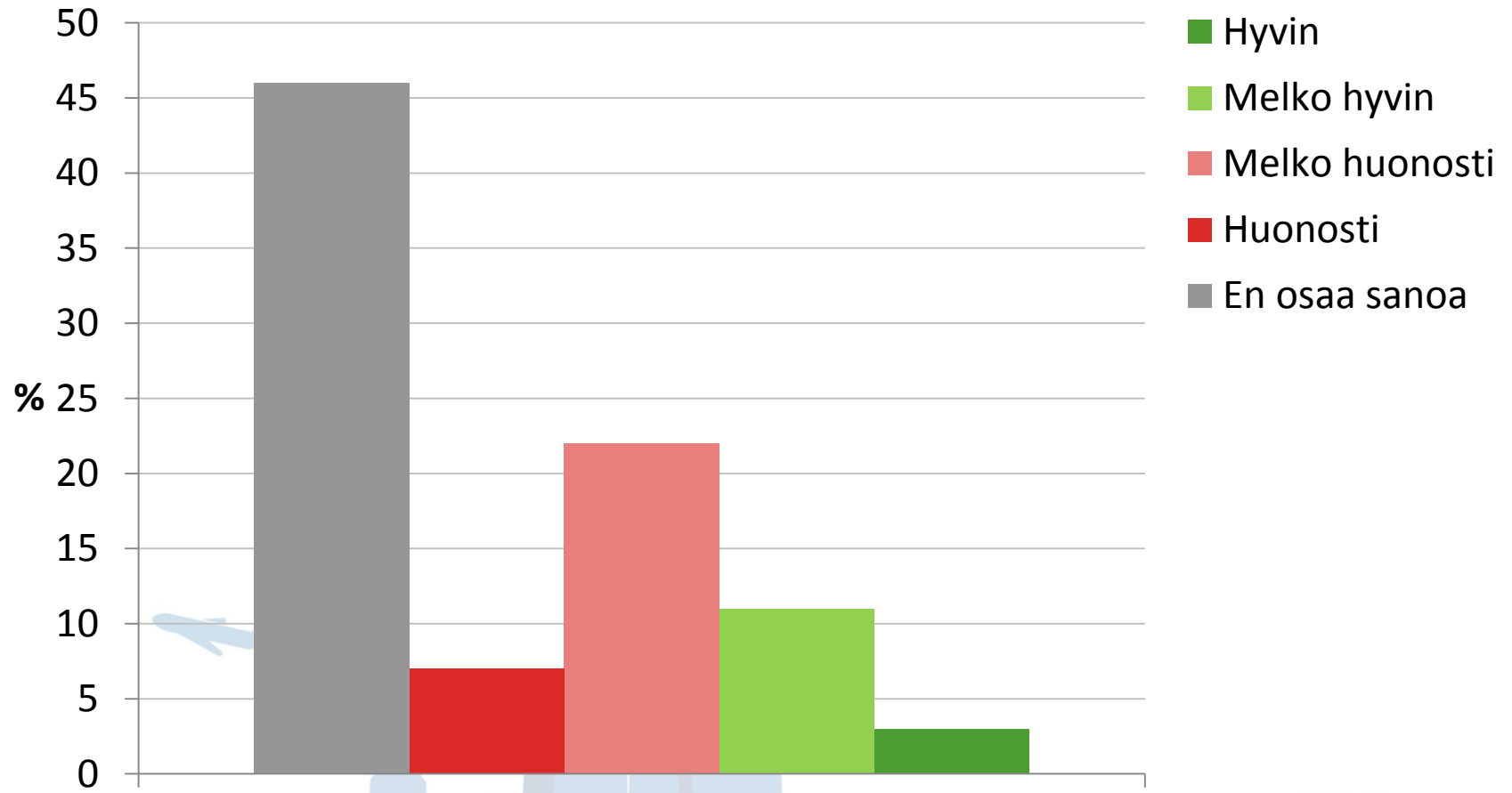
20. Millä tavalla mielestäsi Kainuussa toimii työtä hakevien asiakkaiden palvelutarpeiden arviointi ja asiakasohjaus?

20. Millä tavalla mielestäsi Kainuussa toimii työtä hakevien asiakkaiden palvelutarpeiden arviointi ja asiakasohjaus?

- Myönteistä kehittymistä on tapahtunut
- Paljon kehitettävää edelleen
 - Palvelutarve ei aina ohjaa aidosti
 - Kunta- ja toimijakohtaisia eroja
 - Asiakkaan kokonaisvaltainen kohtaaminen
 - Suunnitelmien toimivuus
 - Osaamista yhdenmukaistettava
 - Tiedon kulkuun kiinnitettävä huomiota
 - Työ- ja toimintakyvyn selvittelyihin panostettava
 - Puutteet palvelurakenteissa vaikeuttavat suunnitelmien toteuttamista (esim. päihdepalvelut ja matalan kynnyksen toimintapaikat)
- TE-hallinnon palvelutavan muutokseen paljon kritiikkiä

21. Miten maahanmuuttajien työllistäminen on mielestäsi huomioitu Kainuussa?

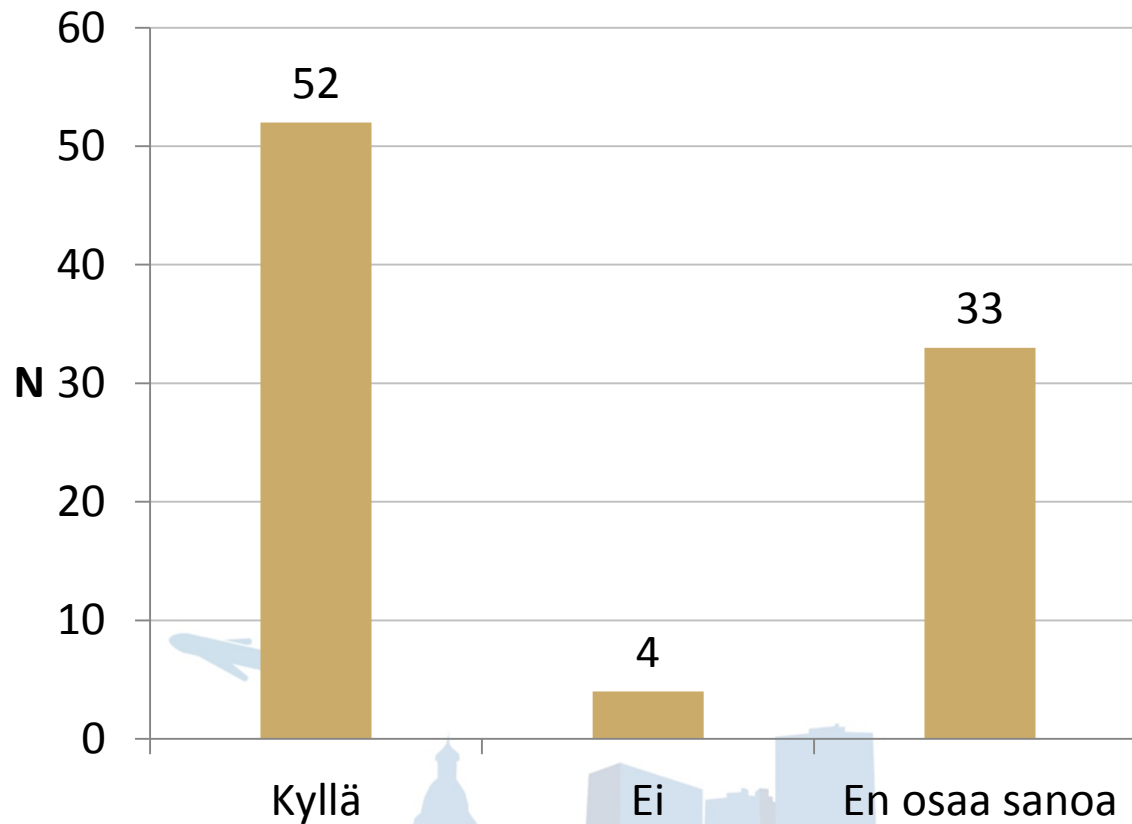

21. Miten maahanmuuttajien työllistäminen on mielestäsi huomioitu Kainuussa?

- Toimenpiteitä lähinnä koulutuksissa sekä joissain hankkeissa
- Kielitaidon oltava keskiössä, mutta järkevällä tavalla
- Parannettavaa olisi maahanmuuttajien työllisyyden edistämisessä
 - Työkykyisyys yleisesti arvioiden parempi kuin esim. kantaväestöön kuuluvilla pitkään työttöminä olleilla, joilla usein monenlaisia sosiaalisia, terveydellisiä sekä motivaatioon liittyviä ongelmia. Kynnykseksi nousee kovat kielitaitovaatimukset sekä yleinen asenneilmapiiri?
 - Potentiaalia osaavan työvoiman saatavuuden haasteisiin, vrt. Kainuun väestökehitys

22. Onko joku toimija, jonka roolin näkisit työllisyydenhoidon kokonaisuudessa mielelläsi vahvempana?

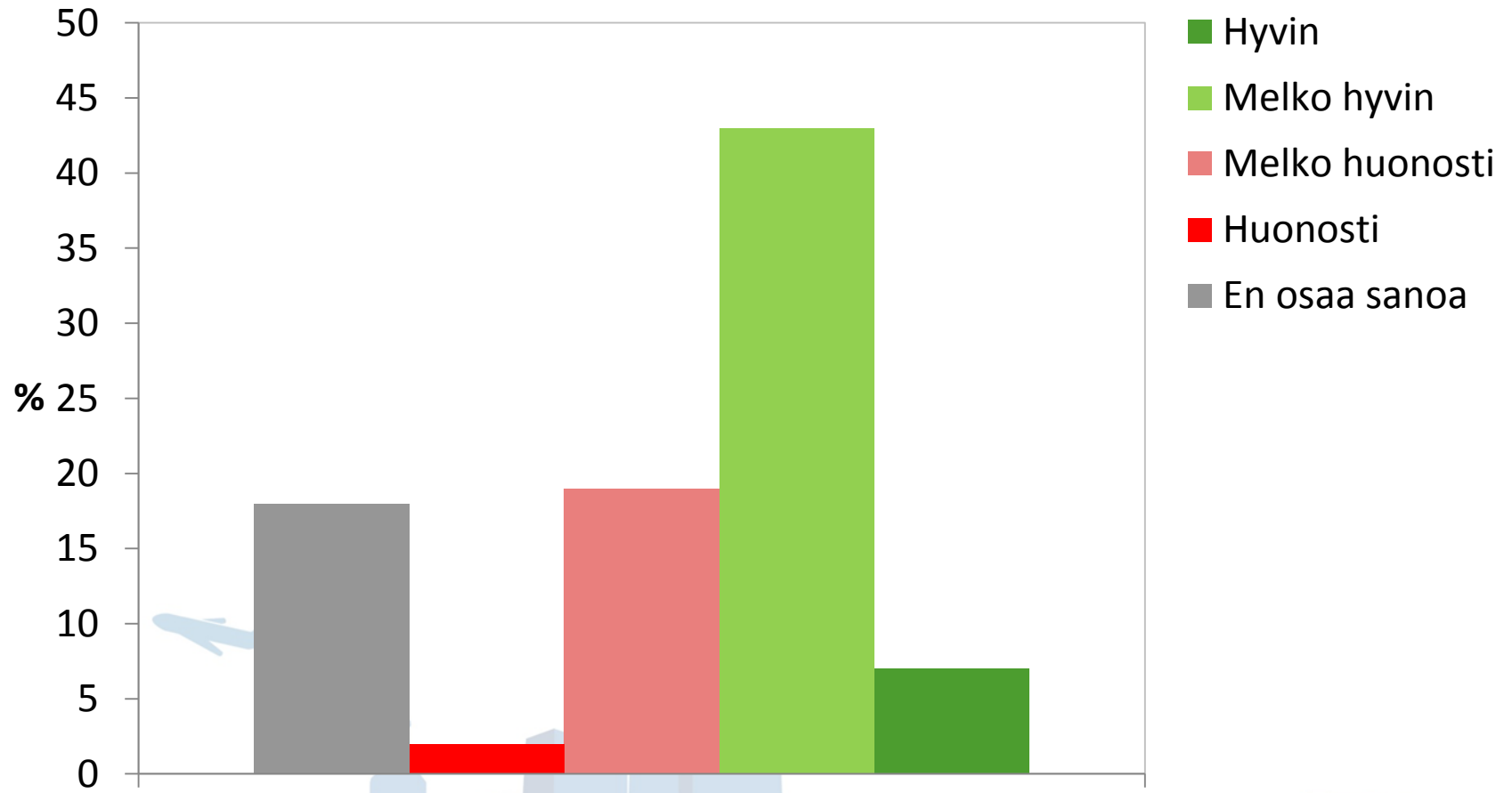
■ Kaikki vastaajat (N=89)

22. Onko joku toimija, jonka roolin näkisit työllisyydenhoidon kokonaisuudessa mielelläsi vahvempana?

1. Kunnat
2. Sote-kuntayhtymä
3. Yritykset
4. Valtio/TE-toimisto
5. TYP
6. Yhdistykset
7. Lisäksi yksittäisinä mainintoina: etsivä nuorisotyö, koulutusorganisaatiot, kela, seurakunnat

24. Miten hyvin toimijoiden osaaminen vastaa mielestäsi tarpeita?

25. Millaiselle toimijoiden osaamisen kehittämiselle/koulutukselle olisi tarvetta?

1. Toimijoiden yhteistyö ja verkostoituminen
2. Asiakkaan kohtaaminen ja ohjausosaaminen
3. Elinkeinoelämän tuntemus ja ymmärrys
4. Työhönvalmennus
5. Lisäksi mm. kuntoutus, pitkäjännitteisyys, innovatiivisuus, eläkeasiat, priorisointi, määrätietoisuus, asenteet, sitoutuneisuus, monikulttuurisuus, ajankohtaistietoisuus, lainsäädäntö

26. Millaisena hanke- ja kehittämistoiminta Kainuussa mielestäsi näyttäytyy?

1. Sekavana, pirstaleisena, päällekkäisinä toimintoina, koordinoimattomana, lyhytjännitteisenä. Yksittäisten toimijoiden lähtökohdista lähtevinä ja kokonaisuuden kannalta suunnittelemattomana. Jatkuvuus puuttuu, tulokset eivät juurru rakenteisiin, hankkeita ei osata riittävästi hyödyntää. Konkreettisuus, vaikuttavuus ja tuloksellisuus puuttuu.

26. Millaisena hanke- ja kehittämistoiminta Kainuussa mielestäsi näyttäytyy? (2)

2. Joitakin potentiaalisia hankkeita on menossa, yhteistyöhalua ja -kykyä löytyy, aktiivisuutta, osaamista ja yritystä on.

27. Mitkä ovat näkemyksesi mukaan tulevaisuuden suurimmat haasteet Kainuun työllisyysasioissa?

- Osaavan työvoiman saatavuus, kohtaanto
- Työmarkkinatilanne, onko työtä tarjolla
- Väestörakenne
- Pitkäaikaistyöttömyys, nuorten syrjäytyminen
- Työnhakijoiden työkuntoisuus
- Resurssit
- Uudenlaiset ratkaisut ja toimintatavat
- Koulutus

28. Mistä olisi otettavissa oppia, malleja muualta?

- Ulkomaat: Pohjoismaat
- Kotimaa: Pohjois-Karjalan Kajo-keskus, Oulun nuorisokeskus, Rovaniemi Eduro-säätiö, Kuopio, Pohjanmaa
- Kainuu: Paltamo, Kumppaniksi ry
- Kuntakokeilujen hyvät käytännöt

29. Kuntien vastuu työllisyydenhoidossa on kasvamassa. Millaisia ajatuksia tämä Sinussa herättää?

- Kuntien kasvavat vastuut nähdään sekä positiivisena että negatiivisena asiana; nähdään niin mahdollisuuksia kuin uhkiakin.
- Mahdollisuudet:
 - Uudet keinot ja tavat toimia
 - Huomion kiinnittäminen palveluihin ja rakenteisiin
 - Työllistymisen tukeminen osana sosiaalipalveluita
 - Paikallistuntemus
 - Valta ja vastuu yhteen
- Uhkat:
 - Resurssit
 - Osaaminen
- Yhteistyön ja työnjaon merkitys

30. Millaisia kehittämistarpeita tai -mahdollisuuksia näkisit työnantajayhteistyön kehittämisessä?

- Työnantajia tultava vastaan, tarjottava tukea työllistämiseen, byrokratiassa ja esim. työhönvalmentajan palveluiden avulla
- Säännöllistä vuoropuhelua tarvitaan epäselvien tilanteiden välttämiseksi (työllistämistyöt kilpailua vääristävänä)
- Työllisyydenhoidon ihmisille myös ymmärrystä yritystoiminnan lainalaisuuksista
- ”Tässäkin voisi olla hyvä, jos tämän vaiheen toteutus keskitettäisiin sitä parhaiten osaavalle/osaaville toimijoille. Eikä kaikki yrittäis tehdä kaikkea koko ajan.”

31. Mitä muuta haluaisit vielä sanoa työllisyydenhoitoon ja sen kehittämiseen liittyen?

- Rohkeasti uutta kokeilemaan!
- Palvelut asiakaslähtöisesti!!
- Yhteistyöhön!!!

